

ศักยภาพในการผลิตไถ่ฟ้าของประเทศไทย

คุณสมบัติ บัญชีของ

ไถ่ฟ้า

ไถ่ฟ้าเป็นสัตว์ปีกกลุ่มหนึ่งที่มีสีขนสวยงาม ซึ่งบรรพบุรุษของไถ่ฟ้าเป็นไถ่ฟ้าที่มีถิ่นกำเนิดในป่าเขตร้อนของทวีปเอเชีย ไถ่ฟ้าทุกชนิดตัวผู้จะมีสีสวยงามกว่าตัวเมีย ซึ่งตัวเมียมักมีสีค่อนข้างกลมกลืนกับธรรมชาติเป็นการหลบซ่อนศัตรูในเวลาตกไข่และเลี้ยงดูลูกตามลำพัง ไถ่ฟ้าทั่วโลกมี 16 ตระกูล 48 ชนิด ถ้ารวมชนิดย่อยจะมี 152 ชนิดย่อย และมีถิ่นกำเนิดอยู่ในทวีปเอเชียทั้งสิ้น ยกเว้นนกยูงคองโกเท่านั้นที่มีถิ่นกำเนิดในทวีปอาฟริกา สำหรับในประเทศไทยพบไถ่ฟ้าอยู่ 6 ตระกูล รวม 14 ชนิดย่อย และทุกชนิดจัดเป็นสัตว์ป่าที่ถูกล่าและพบเห็นได้ยากในป่าธรรมชาติ บางชนิดใกล้สูญพันธุ์ ซึ่งการเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์ในกรงเลี้ยงเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้ไถ่ฟ้าคงสายพันธุ์กรรมอยู่ได้ เป็นที่น่ายินดีที่หลายฝ่ายทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนได้พยายามช่วยกันอนุรักษ์พันธุ์ไถ่ฟ้าไทย โดยพยายามศึกษาด้านการเพาะเลี้ยงกันอย่างจริงจัง และประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ปัจจุบันพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ปี พ.ศ.2535 ได้อนุญาตให้เพาะเลี้ยงสัตว์สกุลไถ่ฟ้าได้ จึงนับว่าเป็นโอกาสที่ดีที่ผู้สนใจจะเพาะเลี้ยงไถ่ฟ้าจะทำได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย

ปัญหาในการเลี้ยงไถ่ฟ้า

1. ไถ่ฟ้าไม่สามารถเลี้ยงปล่อยได้ ต้องเลี้ยงบนพื้นดินที่มีเนื้อที่มากพอ
2. ไถ่ฟ้ามีราคาค่อนข้างสูง จึงจำกัดเฉพาะผู้ที่มีรายได้มากพอสมควร
3. ไถ่ฟ้าหาซื้อยาก-ขายยากเพราะการเลี้ยงยังไม่แพร่หลาย

4. การเลี้ยงไถ่ฟ้าต้องอาศัยเทคนิค ความรู้และประสบการณ์

5. ต้องแน่ใจว่าจะสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของกฎหมายได้

การจับคู่พ่อแม่พันธุ์

ไถ่ฟ้าแต่ละชนิดในประเทศไทยมีฤดูผสมพันธุ์และวางไข่เพียงหนึ่งครั้งในรอบปี คือจะอยู่ในช่วงปลายฤดูหนาวถึงฤดูร้อน ระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนกรกฎาคม ดังนั้นการเตรียมพ่อแม่พันธุ์จึงควรเตรียมแต่เนิ่นๆ ก่อนเข้าฤดูผสมพันธุ์วางไข่เพื่อให้พ่อแม่พันธุ์ได้ทำความคุ้นเคยและพร้อมที่จะผสมพันธุ์

1. กรณีที่เริ่มจากลูกไถ่ฟ้าหรือระยะไถ่ฟ้ารุ่น ควรวางแผนการจับคู่ก่อนจะเข้าวัยเจริญพันธุ์โดยตรวจสอบทะเบียนประวัติแต่ละตัวเพื่อหลีกเลี่ยงการผสมเลือดชิด

2. ไถ่ฟ้าหลายชนิดสามารถจับคู่ตัวผู้หนึ่งตัวต่อตัวเมีย 2-5 ตัวได้ เช่น ไถ่ฟ้าหลังขาวธรรมดา ไถ่ฟ้านกยูง แต่ข้อเสียคือลูกไถ่ฟ้าที่ได้จะไม่รู้ว่าได้จากแม่พันธุ์ตัวไหน ทำให้ประวัติได้ยาก

3. ไม่ควรใส่พ่อแม่พันธุ์มากกว่าหนึ่งตัวเพราะจะเกิดการต่อสู้จิกตีกัน ทำประวัติลูกไม่ได้

4. วิธีการจับคู่อย่าใส่ตัวใดตัวหนึ่งเข้าหาตัวที่อยู่ในกรงไม่ว่าจะเอาตัวผู้ใส่ตัวเมีย หรือนำตัวเมียใส่ในกรงที่มีตัวผู้อยู่เพราะไถ่ฟ้ามีการหวงถิ่นที่อยู่ มักจะไม่ยอมรับและจิกตีตัวที่ใหม่บางครั้งอาจถึงตายได้

5. ไถ่ฟ้าส่วนใหญ่ตัวผู้จะผสมพันธุ์ซ้ำกว่าตัวเมียประมาณหนึ่งปี ดังนั้นควรจับคู่พ่อแม่พันธุ์ที่มีอายุมากกว่าแม่พันธุ์อย่างน้อยหนึ่งปีเพื่อไม่ให้เสียโอกาสการวางไข่และผสมติดในปีนั้นๆ

¹ กลุ่มงานเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช

6. ควรผสมวิตามินรวมในน้ำให้เพื่อลดความเครียดในช่วงการจับขนย้าย และระยะแรกในการจับคู่กันและให้สัตว์อยู่อย่างสงบ เพราะอาจทำให้ไก่ไม่ยอมรับกัน ไม่ผสมพันธุ์และเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไข่ไม่มีเชื้อ

การวางไข่ของไก่ฟ้า

ไก่ฟ้ามีฤดูการผสมพันธุ์วางไข่เป็นฤดูกาลจึงมีการพัฒนารังไข่ในฤดูผสมพันธุ์เท่านั้น ไก่ฟ้าจะวางไข่แต่ละตบ (Clutch) ที่ละฟอง วันเว้นหนึ่งวันถึงสามวันหรือบางตัวอาจมากกว่านั้นไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับชนิดสายพันธุ์และความสมบูรณ์พันธุ์ของแต่ละตัว เช่น นกแว่น นกหัว มีจำนวนไข่ในแต่ละตบ 1-2 ฟอง ไก่ฟ้าตระกูล *Lophura* ได้แก่ ไก่ฟ้าหลังขาว ไก่ฟ้าพญาลอ ไก่ฟ้าหน้าเขียว และไก่ฟ้าหลังเทา มีจำนวนไข่ในแต่ละตบ 6-8 ฟองเป็นต้น ซึ่งเมื่อแม่ไก่วางไข่จนหมดตบแล้วตัวที่มีนิสัยฟักไข่จะเริ่มเข้าฟักไข่ แต่หากเก็บไข่ออกจากรังของแต่ละตบจะทำให้แม่พันธุ์ออกไข่ทดแทนได้เรื่อยๆ ซึ่งบางแม่สามารถให้ไข่ได้ถึง 3-6 ตบก็มี

การฟักไข่ไก่ฟ้า

1. การให้แม่ไก่ฟ้าฟักไข่และเลี้ยงลูกเอง

ถ้าเลี้ยงไก่ฟ้าไม่มากนัก การฝึกให้แม่ไก่ฟ้าฟักไข่และเลี้ยงลูกเองเป็นวิธีการที่วิธีหนึ่ง โดยเฉพาะหากผู้เลี้ยงยังไม่มีประสบการณ์และความรู้ในการฟักไข่และเลี้ยงลูกไก่ฟ้าดีพอ เพราะการให้แม่ไก่ฟ้าฟักไข่และเลี้ยงลูกเองนั้นอัตราการรอดตายของลูกไก่จะสูง ลดค่าใช้จ่ายด้านการจัดการลูกไก่ฟ้า ข้อเสียคือได้ลูกไก่จำนวนจำกัด กล่าวคือเมื่อแม่ไก่ฟ้าวางไข่หมดตบ (Clutch) แล้วจะเข้าฟัก และเมื่อฟักออกแม่ไก่จะเลี้ยงลูกและไม่ให้ไข่อีกในฤดูนั้น และแม่ไก่ฟางตัวอาจจะมีนิสัยไม่ชอบฟักไข่ตัวเอง วางไข่ไม่เป็นที่เป็นทาง

2. การเก็บไข่ไก่ฟ้ามาให้แม่ไก่บ้านฟัก

การฟักไข่ไก่ฟ้าวิธีนี้เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ได้ผลดี ลูกไก่มีอัตราการรอดตายสูง และสามารถผลิตลูกไก่ได้

มากกว่าวิธีแรกโดยเก็บไข่จากแม่ไก่ฟ้ามาฟัก แม่ไก่ฟ้าจะให้ไข่ทดแทนเรื่อยๆจนหมดฤดู แต่ข้อเสียก็คือเพิ่มค่าใช้จ่ายในการจัดหาและดูแลแม่ไก่บ้าน ค่าสร้างโรงเรือน เพิ่มภาระการเลี้ยงดูลูกไก่ฟ้า

3. การเก็บไข่ไก่ฟ้ามาฟักโดยใช้ตู้ฟักไข่ไฟฟ้า

การฟักไข่ไก่ฟ้าโดยใช้ตู้ฟักไข่ไฟฟ้าเป็นทางเลือกหนึ่งที่ให้ผลดีในแง่ที่ต้องการผลผลิตลูกไก่ฟ้าในจำนวนมากๆ ถ้าเราเก็บไข่มาฟักเองจะทำให้แม่ไก่ฟ้าให้ไข่ได้เรื่อยๆจนหมดฤดูกาล จำนวนไข่ที่ได้จึงมากกว่า แต่การใช้ตู้ฟักไข่ผู้ปฏิบัติจำเป็นต้องมีประสบการณ์ และมีความชำนาญพอสมควร มีความรู้ในการดูแลและเลี้ยงลูกไก่ ต้องมีพื้นที่ในการเลี้ยงลูกไก่และที่แน่นอนเงินทุนที่ใช้ก็ต้องสูงตามไปด้วย การฟักไข่ไก่ฟ้าจะตั้งอุณหภูมิในตู้ฟักไว้ที่ 100 °F หรือ 37.5 °C ความชื้น 50-60% ถ้าเป็นไปไม่ได้ควรแยกตู้เกิดไว้ต่างหากจากตู้ฟักเพื่อนำไข่ที่ใกล้ครบกำหนดฟักออก 2-3 วันมาไว้ในตู้เกิด ควบคุมอุณหภูมิไว้ที่ 36.5 °C และความชื้น 60-70% จะช่วยลดอัตราการตายโคมของลูกไก่ ง่ายและสะดวกในการทำทะเบียนประวัติลูกไก่ที่เกิดมาแต่ละชุด ต้องส่องไข่คัดไข่มีเชื้อและเชื้อตายออก และก่อนกำหนดฟักออก 2-3 วัน ให้เอาไข่เข้าตู้เกิดเพื่อปรับอุณหภูมิ/ความชื้นใหม่ และเพื่อความสะดวกในการทำทะเบียนประวัติประจำตัว

กรงเลี้ยงไก่ฟ้า

1. กรงเลี้ยงไก่ฟ้าพ่อแม่พันธุ์ (อายุ 2-3 ปีขึ้นไป)

1.1 กรงเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ไก่ฟ้าขนาดเล็กถึงขนาดกลาง เช่น ไก่ป่า นกแว่นสีเทา ไก่ฟ้าพญาลอ ไก่ฟ้าหลังขาว เป็นต้น ขนาดกรงความกว้าง 1.5-3.0 เมตร ความยาว 3.0-6.0 เมตร ความสูง 1.8-2.0 เมตร

1.2 กรงเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ไก่ฟ้าขนาดใหญ่ เช่น นกยูง และนกหัว ขนาดกรงที่เหมาะสมสำหรับพ่อแม่พันธุ์ 1 คู่ คือกว้างประมาณ 3-4 เมตร ความยาว 6-12 เมตร ความสูง 2-3 เมตร

2. กรงเลี้ยงไก่ฟ้าช่วงเป็นไก่รุ่น (อายุ 6 สัปดาห์ ถึง 1-2 ปี)

ขนาดและรูปแบบกรงเลี้ยงเหมือนกับกรงเลี้ยงพ่อแม่มัณฑุแต่สามารถใส่ลูกไก่ได้จำนวนมากกว่าหรืออาจจะทำเป็นกรงขนาดใหญ่ที่มีหลบแดดฝน แต่ต้องคำนึงถึงพฤติกรรมและความต้องการพื้นที่ของไก่ฟ้าแต่ละชนิดด้วย อย่านเลี้ยงลูกไก่แออัดเกินไป เมื่อโตขึ้นให้แยกออกบ้างเพื่อลดปัญหาการจิกกินขนและจิกตีกัน

3. กรงเลี้ยงลูกไก่ฟ้า (แรกเกิดถึง 6 สัปดาห์)

ทำเป็นโครงไม้หรือเหล็ก ขนาด 1.20 x 2.40 x 0.45 เมตร แบ่งออกเป็นสองห้อง กรงตาข่ายขนาดตา 1/2 - 3/4 นิ้ว ทุกด้านยกเว้นพื้น ด้านบนทำที่ปิด - เปิด แต่ละห้องมีหลอดไฟ ขนาด 40-60 วัตต์ให้ความอบอุ่น พื้นใช้กระสอบปูแล้วทับด้วยฟางข้าวสับเป็นท่อนอีกที วางที่ให้น้ำ ที่ให้อาหาร กรงแบบนี้ใช้วางเรียงกันในโรงเรือน และสามารถเคลื่อนย้ายไปวางตามพื้นหญ้าได้ ปกติใช้เลี้ยงลูกไก่ฟ้าได้ 10-30 ตัว/กรง

อาหารสำหรับเลี้ยงไก่ฟ้า

การเพาะเลี้ยงไก่ฟ้าใช้อาหารสำเร็จรูปที่มีจำหน่ายตามท้องตลาด โดยเลือกใช้ตามช่วงอายุของไก่ที่ระบุไว้ ซึ่งในไก่เล็กใช้อาหารที่มีระดับโปรตีน 20-24% ไก่ฟ้าช่วงเป็นไก่รุ่น ระดับโปรตีน 15-16% พ่อแม่พันธุ์ระดับโปรตีน 16-18% แล้วเสริมผลไม้และหนอนเลี้ยงนก (Mealworm) หรือจิ้งหรีดเป็นครั้งคราว บางแห่งใช้อาหารผสมระหว่างอาหารสำเร็จรูปกับเมล็ดธัญพืชชัสดร่าส่วน 1:1 หรือ 1:2 ซึ่งพบว่าไก่ฟ้าทุกชนิดยกเว้นนกยูงกินอาหารเฉลี่ยตัวละไม่ถึงขีดต่อวัน ดังนั้นต้นทุนด้านอาหารจึงค่อนข้างต่ำ ให้วิตามินรวมอาทิตย์ละ 1-2 ครั้ง และช่วงที่อากาศเปลี่ยนแปลง ช่วงมีการจับและการขนย้าย เพราะช่วยลดความเครียดที่จะเกิดกับไก่ฟ้า

การทำทะเบียนประวัติไก่ฟ้า

ไก่ฟ้าทุกตัวที่เลี้ยงควรทำทะเบียนประวัติไว้เพื่อจะได้รู้ว่าได้มาจากที่ไหน ให้ผลผลิตเป็นอย่างไร ซึ่งจะมีประโยชน์ในการคัดเลือกพันธุ์และการจัดการ

เรื่องต่างๆ ที่นิยมทำคือการติดห่วงขาไก่ฟ้าที่มีเบอร์ติดอยู่ด้วยแต่ละอัน โดยเลือกใช้ขนาดที่เหมาะสมกับสัตว์ การติดเบอร์สัตว์จะช่วยให้ไม่สับสนกรณีมีไก่ฟ้าจำนวนมากขึ้น อีกประการหนึ่งกฎหมายที่อนุญาตให้เพาะเลี้ยงไก่ฟ้า ผู้เลี้ยงจะต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์เพื่อจำแนกสัตว์ที่เลี้ยงไว้ เพื่อป้องกันการลักลอบจากปามาเลี้ยง อย่างไรก็ตามการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์หากเป็นระยะลูกไก่จะยังไม่สามารถใส่เครื่องหมายดังกล่าวได้ เพราะลูกไก่มีแข้งขนาดเล็กจำเป็นต้องกำหนดหมายเลขไว้ก่อน สามารถทำได้โดยใช้ลวดหนึบกระดาษที่มีพีวีซีหุ้ม มีหลายสีให้เลือก นำมายึดออกแล้วพันเข้ากับปากกา ใช้คีมตัดออกเป็นวงขนาดที่เหมาะสมกับขาลูกไก่ไม่ให้หลวมหรือคับเกินไป หากมีลูกไก่ฟ้าจำนวนมากสีลวดไม่พอให้กำหนดสีตามขาซ้ายและขาขวา และใช้วิธีใส่เพิ่มเป็นสองห่วงก็จะเพิ่มจำนวนเบอร์ได้มากขึ้น ตัวอย่างเช่น หมายเลข 54SF01 ตัวเลขสองตัวหน้า 54 หมายถึงปี พ.ศ. ที่ลูกไก่เกิด SF หมายถึงไก่ฟ้าพญาล่อซึ่งย่อมาจาก Siamese Fireback และ 01 หมายถึงลูกไก่ฟ้าพญาล่อตัวที่หนึ่งของปีนั้น เป็นต้น ซึ่งเมื่อกำหนดหมายเลขประจำตัวและใช้ห่วงลวดสีสวมที่ขาแล้ว เมื่อลูกไก่โตขึ้นต้องเปลี่ยนขนาดของห่วงสีอีกประมาณ 2-3 ครั้ง เพื่อไม่ให้คับหรือรัดขาลูกไก่ หลังจากนั้นจึงใส่ไก่ฟ้าขนาดมาตรฐานที่มีเบอร์ได้ สิ่งทำหรืออาจทำได้เองโดยใช้มีดเหนียวรัดสายไฟฟ้ามาตัดเป็นวงแล้วตอกเบอร์ลงไปก็สามารถใช้งานได้

โรคและการสุขภาพ

ปกติไก่ฟ้าในธรรมชาติจะมีความต้านทานต่อโรคต่างๆ ได้ดี แต่เมื่อนำมาเลี้ยงกรงแล้ว หากผู้เลี้ยงไม่ระมัดระวังเรื่องสุขภาพไก่ฟ้าก็มีโอกาสที่จะเกิดโรคเหมือนกับไก่ที่เลี้ยงโดยทั่วไป ได้แก่ เหาไก่ฟ้าเห็บ ไว หมัด ให้ใช้ยากำจัดพยาธิภายนอกที่มีขายตามท้องตลาดหลายชนิดหลายยี่ห้อ พยาธิตัวกลม พยาธิตัวแบน และพยาธิไส้เดือน ควรถ่ายยาพยาธิให้ไก่ฟ้าอย่างน้อยปีละสองครั้ง ก่อนและหลังฤดูผสมพันธุ์ โรคที่เกิดขึ้นกับสัตว์ปีกโดยเฉพาะไก่เลี้ยงทั่วไปพบว่าเกิด

ขึ้นกับไถ่ฟ้าได้เช่นเดียวกัน เช่น โรคหวัด โรคไข้หวัด โรคหลอดลมอักเสบ โรคนิ่วคลาสิล เป็นต้น การให้วัคซีนสัตว์ตระกูลไถ่ฟ้าควรให้เมื่อมีประวัติเกี่ยวกับระบาดของโรคนั้นๆในพื้นที่ ซึ่งวัคซีนที่ทำคือวัคซีนป้องกันโรคที่เกิดกับไถ่เนื้อ ไถ่ไข่ และไถ่พื้นเมื่อนั้นเอง

การขออนุญาตเพาะเลี้ยงไถ่ฟ้า

ยื่นคำขออนุญาต (สป.8) ใน ก.ท.ม.ยื่นที่สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์

พืช ต่างจังหวัดยื่นที่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 1-16 หลังจากตรวจคำขอและหลักฐาน ตรวจประวัติผู้ขอและสถานที่และได้รับใบอนุญาตเพาะพันธุ์ (สป.9) แล้ว ก็สามารถจัดหาไถ่ฟ้าที่ต้องการเลี้ยงตามที่ขออนุญาตได้ จากแหล่งที่ได้รับอนุญาตให้ค้าถูกต้องตามกฎหมายหรือขอรับการสนับสนุนพันธุ์จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยชำระเงินแล้วนำไปเสร็จรับเงินไปรับไถ่ฟ้าตามสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าที่สามารถจัดให้ได้

การสนับสนุนพันธุ์ไถ่ฟ้าแก่ผู้ขออนุญาตเพาะพันธุ์ของสถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า

ที่	ชนิดไถ่ฟ้า	ปีงบประมาณ		รวม (ตัว)	ที่	ชนิดไถ่ฟ้า	ปีงบประมาณ		รวม (ตัว)
		2553	2554				2553	2554	
1	ไถ่ฟ้าหลังขาว	24	48	72	7	ไถ่ป่า	4	22	26
2	ไถ่ฟ้าพญาลอ	34	35	69	8	ไถ่ฟ้าหลังเทาเข้มแดง	15	8	23
3	ไถ่จุก	43	-	43	9	นกแว่นสีเทา	4	8	12
4	นกยูงไทย	22	18	40	10	ไถ่ฟ้าหน้าเขียว	8	2	10
5	ไถ่ฟ้าหลังเทาเข้มเทา	8	21	29	11	นกหว้า	2	-	2
6	ไถ่ฟ้าหลังขาวจันทบูร	8	19	27		รวม	172	181	353

ชนิดและจำนวนไถ่ฟ้า สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์ป่า (สิงหาคม 2554)

ที่	ชนิดไถ่ฟ้า	จำนวน (ตัว)
1	ไถ่ฟ้าหลังขาว	2,916
2	ไถ่ป่าคุ่มหูแดง	1,250
3	ไถ่ฟ้าพญาลอ	1,140
4	ไถ่ฟ้าหลังเทาเข้มเทา	757
5	ไถ่ป่าคุ่มหูขาว	503
6	นกยูงไทย	442
7	ไถ่ฟ้าหลังเทาเข้มแดง	360
8	นกแว่นสีเทา	246
9	ไถ่ฟ้าหลังขาวจันทบูร	211
10	ไถ่ฟ้าหน้าเขียว	128
11	นกหว้า	112
12	ไถ่จุก	98
13	นกแว่นใต้	11
14	ไถ่ฟ้าหางลายขวาง	7
	รวม	8,181